

CC0 SYNin kommentti

13.11.2013: Suomen yliopistokirjastojen neuvoston kommentti CC0-lisensiointiin

Yliopistokirjastot ovat hankkineet e-kurssikirjoja ainakin 19 eri välittäjän kautta. Kun mukaan ottaa muutkin e-kirjat, välittäjien määrä on huomattavasti suurempi.

E-kirjojen mukana tulee usein myös metadata. Niinpä yliopistokirjastojen tietojärjestelmissä on kolmannen osapuolten tuottamaa metadataa, jota nämä lähtökohtaisesti eivät voi jaella eteenpäin CC0-lisenssillä.

Esimerkkejä kustantajista ja välittäjistä, joiden kautta yo-kirjastot ovat hankkineet e-kirjoja:

- Ebsco: HY, Aalto, OY, UEF, TY, Tritonia, ÅA, TTY, MPKK
- Ellibs: HY, JY, OY, UEF, TY, Tritonia, LaY, LUT
- Dawsonera: HY, TaY, Aalto, JY, OY, TY, LUT
- Talentum: HY, JY, UEF, Hanken, Tritonia, LaY
- MyiLibrary: Aalto, Hanken, Tritonia, TTY
- Elib: Hanken, Tritonia, TTY
- Elsevier: HY, Aalto
- Knovel: Aalto
- CambridgeUP: HY
- ACLS-humanities E-book: HY
- Booky: HY
- Duodecim: HY
- Coutts: MPKK

Lainsäädännölliset ja sopimukselliset esteet voivat siis olla metadatan CC0-julkaisemisen tiellä. Jos kaikki Finnan sisältämä metadata on lähtökohtaisesti CC0-lisenssillä, tämä voi estää Finnan täysipainoisen hyödyntämisen esim. yliopistoyhteisölle räätälöitynä tiedonhakuapuneuvoina. Neuvottelut kustantajien ja välittäjien kanssa sopimusten jälkikäteisestä väljentämisestä voivat myös olla työläitä ja muutenkin hankalia (saattavat edellyttää esim. tekijänoikeusjuristien jatkuvaa konsultointia).

Suomen yliopistokirjastojen neuvoston kannan mukaan yo-kirjastoilla ei tällä hetkellä ole valmiuksia siirtyä CC0-lisenssin käyttöön Finna-metadatan suhteen.